

Президент-готель “Київський”
Київ, Україна
17-18 квітня 2002 року

Анкета – Вірменія

Манукян Ованес Герасимович

Голова

Господарський суд Вірменії

проводять

Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку України

Фонд державного майна України

ПФТС

за підтримки

Уряду Японії

**Всесвітній форум з питань
корпоративного управління**

ІМ'Я: Манукян Ованес Герасимович

ПОСАДА: Голова

ОРГАНІЗАЦІЯ: Господарський суд Вірменії

КРАЇНА: Вірменія

Ел-пошта: hmanukyan@inter-as.com

Тел.: 57 75 02

Факс: 57 56 61

АНКЕТА ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КРАЇНУ

1. Структура корпоративної власності:

1.1 Кількість та сукупний річний оборот ВАТ (акції яких котируються на біржі):

126 компаній.

1.1.1 Кількість компаній, акції яких допущені до торгів на біржі, але угоди за якими жодного разу не здійснювалися:

108 компаній.

1.1.2 Кількість компаній, акції яких допущені до торгів на біржі й угоди за якими здійснювалися більше одного разу:

Акції 18 компаній.

1.1.3 Кількість компаній, акції яких котируються на біржі та з якими проводяться регулярні операції на щомісячній основі:

Нуль.

1.2 Кількість та сукупний річний оборот ЗАТ (акції яких не допущені до торгів/угоди за якими не здійснюються на біржі):

Нуль.

1.3 Кількість та сукупний річний оборот АТ, у яких державі належить частина акцій:

129 АТ¹.

1.3.1 Частка держави перевищує 50%:

105 АТ (дивись виноску 1).

1.3.2 Частка держави становить від 30% до 50%:

23 АТ (дивись виноску 1).

1.3.3 Частка держави становить менше 30%:

Одне АТ (дивись виноску 1).

1.4 Яка сукупна ринкова капіталізація компаній, акції яких допущені/котируються на біржі у відсотковому відношенні до ВВП?

У 2001 році співвідношення “Приблизна оцінка ринкової капіталізації”² до ВВП становило 1,56%.

¹ Дані наведені для АТ, що ведуть свій реєстр в Центральному Депозитарії РВ.

² Тут вживається термін “приблизна оцінка ринкової капіталізації”, оскільки ринкову капіталізацію прийнято розраховувати на підставі ринкових цін акцій, що сформувалися певного дня. Тут же розрахунок проведений на підставі останніх цін, що сформувалися протягом 2001 року. Брак точних розрахунків пояснюється малою ліквідністю ринку.

1.5 Основні джерела фінансування (банківські кредити? урядові субсидії? цінні папери?)

Основними джерелами фінансування є банківські кредити, однак точних числових співвідношень між джерелами фінансування підприємств у нас немає.

1.5.1. Яке середнє співвідношення позичених коштів та акціонерного капіталу компаній, акції яких допущені до торгів / угоди за якими здійснюються на біржі?

1.5.2. Який сукупний обсяг щорічних прямих державних субсидій підприємствам?

1.5.3 Який сукупний обсяг прямих іноземних інвестицій у національну економіку?

Згідно з інформаційно-аналітичною доповіддю Національної Статистичної служби РВ, станом на 01.01.2001 р. розмір загальних вкладень іноземних інвесторів у юридичні особи РВ становить **151,9 млрд. драм** (приблизно **279 млн. доларів**).

1.6 Загальна кількість акціонерів:

118.300 акціонерів, у тому числі (дивись виноску 1):

у БАТ **118.000** акціонерів,
у ЗАТ **300** акціонерів.

1.6.1. Середня кількість акціонерів у БАТ

310 акціонерів (дивись виноску 1).

1.6.2. Яка частина цих акцій належить

Точної інформації про сукупну структуру корпоративного капіталу в нас немає. Однак правила і умови приватизації призвели до великої концентрації капіталу. У більшості випадків концентрація капіталу зумовлена великою часткою інсайдерів (співробітників і виконавчого керівництва) в структурі корпоративного капіталу.

- співробітникам:
- виконавчому керівництву:
- іноземним акціонерам або інституціональним інвесторам:
- державі:
- національним корпораціям:

1.6.3 Середня кількість акціонерів ЗАТ:

3 акціонери (дивись виноску 1).

1.6.4. Яка частина цих акцій належить:

Теж саме, що й у пункті 1.6.2.

- співробітникам:
- виконавчому керівництву:
- іноземним акціонерам або інституціональним інвесторам:
- державі:
- національним корпораціям:

1.7 Чи існує взаємне володіння акціями? Якщо так, чи поширена ця практика? Чи впливає вона на ситуацію у сфері корпоративного контролю?

Ця практика не є поширеною (зарєєстровано 5 випадків у АТ, що ведуть свій реєстр в Центральному депозитарії Вірменії) і не впливає на ситуацію у сфері корпоративного контролю.

1.8 Чи існує тенденція розвитку корпоративних груп? Якщо так, які причини розвитку корпоративних груп?

Суттєвої тенденції не помічається.

1.9 Чи існують які-небудь особливі зв'язки між фінансовими установами та корпоративними групами?

Суттєвої тенденції не помічається.

2. Процедури приватизації:

2.1 Відсоток державних комерційних/ виробничих активів, приватизованих на сьогодні:

Станом на 1 квітня 2001 р. за даними Міністерства управління державним майном оцінено **2081 підприємств**, а приватизовано **1954 підприємств**, що складає 94%. Слід зазначити, що йдеться про відсоткове співвідношення оцінених підприємств, підготовлених для приватизації, до фактично приватизованих підприємств.

2.1.1 Кількість і сукупний річний оборот підприємств, приватизованих на сьогодні:

Станом на 1 квітня 2001 р. у РВ приватизовані (у тому числі після ліквідації майна відчужені) **1954** організацій (середні та крупні підприємства), з них **1317** — ВАТ. Було сплачено **103521124.0** тис. драмів, з них **39766020.0** тис. у вигляді сертифікатів (**38,4%**), **63755104.0** тис. драмами. При цьому для приватизації підприємств в 2001 р. сплачено **294263.5** тис. драмів.

2.2 Якими методами можуть приватизуватися державні активи?

Державні активи можуть приватизуватися такими методами.

Відкрита передплата на акції.
Аукціон.
На конкурсних засадах (у тому числі міжнародний конкурс).
Прямий продаж.
Відкрите чи закрите розміщення нових акцій.
Розміщення облігацій з правом конвертування в акції.
Продаж на спеціалізованих ринках.
Передання прав на використання державного майна.

2.2.1 Вкажіть відсоток активів, приватизованих за допомогою кожного методу.

Відкрита передплата на акції - **67.40 %**.
Аукціон - **2 %**.
На конкурсних засадах (у тому числі міжнародний конкурс) - **10.44 %**.
Прямий продаж - **8.39 %**.
Відкрите чи закрите розміщення нових акцій - **0 %**.
Розміщення облігацій з правом конвертування в акції - **0 %**.
Продаж на спеціалізованих ринках - **0.61 %**.
Передання прав на використання державного майна - **10.34 %**.
Продаж майна ліквідованих підприємств - **0.82 %**.

2.3 Які цілі та поточні методи приватизації?

Згідно з Річною програмою приватизації державного майна на 1998-2000 р., основними цілями приватизації є:
забезпечення росту рівня компаній, що приватизуються, в економіці,
підвищення рівня ефективності приватизованих компаній,
розвиток методів приватизації; основний наголос робиться на конкурсних методах приватизації і продажах
стратегічним інвесторам,
поповнення державного бюджету.

2.4 Якою мірою іноземні інвестори можуть брати участь у приватизації?

Обмежень для інвесторів немає.

3. Правова й нормативна база забезпечення прав акціонерів

3.1 Зазначте основні нормативні акти, що встановлюють та захищають права акціонерів (назва акта, яким органом прийнятий, дата прийняття, ідентифікаційний номер)?

	Назва нормативного акту	Орган, що затвердив норм. акт	Дата прийняття	Ідентифікаційний номер
1	Закон РВ про акціонерні товариства	Народні збори	27 жовтня 2001г.	РЪ-232
2	Закон РВ про регулювання ринку цінних паперів	Народні збори	6 липня 2000 г.	РЪ-82
3	Звід правил, що регулюють ринок цінних паперів	Комісія з цінних паперів	28 вересня 2001г.	392/01

3.2 Наскільки сучасним та ефективним є чинне законодавство?

Закон РВ про акціонерні товариства набув чинності в жовтні 2001 р., тому ефективність цього закону визначити на цей час складно.

Закон РВ про регулювання ринку цінних паперів діє півтора роки. Згідно з цим Законом була створена Комісія з цінних паперів, основна функція якої - захист прав акціонерів.

Слід зазначити, що ефективність законів, що діяли до прийняття вищезазначених законів, була на низькому рівні, оскільки: Регулюючий орган не був наділений достатніми повноваженнями для ефективності контролю, Емітенти не надавала періодичні звіти, Обсяг і прозорість інформації, що надається емітентами, були на низькому рівні.

3.3 Які, на Вашу думку, найважливіші галузі реформування чинних нормативних актів або прийняття додаткових нормативних актів?

Два основних законодавчих акти, що регулюють корпоративні відношення, прийняті відносно нещодавно. Деякі підзаконні акти вже прийняті, а деяка їх частина перебуває у процесі розробки. Ефективність роботи цих нормативних актів ще не перевірена часом.

3.4 Чи очікується прийняття яких-небудь важливих законів або нормативних актів?

Згідно з Річною Програмою Комісії з цінних паперів РВ 2002 року, в галузі прав захисту акціонерів у цьому році мають бути розроблені такі нормативні акти:

- Правила, що регулюють процедуру первинного розміщення акцій і реорганізації АТ.
- Нормативні акти, що регулюють систему управління колективними інвестиціями.
- Правило, що регулює процедуру використання бюлетеня голосування.
- Правило, що регулює процедуру тендерної пропозиції купівлі акцій (tender offer).
- Правило, що регулює процедуру надання періодичних звітів емітента акціонерам.

А також обговорюється створення такого важливого документа, як Кодекс корпоративної поведінки.

3.5 Які процедури необхідні для внесення змін до внутрішніх положень/ правил компанії?

Згідно з 84 статтею Закону про акціонерні товариства рішення про зміну внутрішніх положень/правил приймає рада директорів.

3.6 Які процедури необхідні для внесення змін до статуту компанії?

Згідно зі статтею 15 Закону РВ про акціонерні товариства зміни в статуті компанії приймаються рішенням загальних зборів акціонерів компанії. Якщо нові зміни обмежують права акціонерів, то акціонери, які проголосували проти прийняття цього рішення або не брали участі у зборах, мають право вимагати викупу належної їм частки акцій.

Чи захищає система корпоративного управління права акціонерів?

1. Права власності

Основні права акціонерів включають право на надійні методи реєстрації права власності і передання акцій.

1.1 Чи можуть акціонери зареєструвати свої акції без зайвих труднощів? Які кроки, документи, дозволи та скільки часу потрібно для реєстрації акцій? На яких підставах органи влади можуть відмовити у реєстрації акцій?

Можуть.

Право власності на цінні папери в реєстрі акціонерів реєструється таким чином:

1. Відкриття особового рахунку для нового акціонера

Для відкриття нового особового рахунку акціонер повинен надати утримувачу реєстру такі документи:

Доручення про відкриття нового рахунку,
Заповнену карту акціонера,
Заповнену карту довіреної особи акціонера (якщо є довірена особа).

2. Передання відповідної кількості акцій на особовий рахунок нового акціонера з особового рахунку власника акцій.

Для реєстрації передачі акцій емітент (у період розміщення акцій) або власник акцій мають надати утримувачу реєстру (Депозитарію) доручення про передання акцій. Процес доручення (**2 дні**) і прийняття рішень (**1 день**) триває **3 дні**. Депозитарій може відмовити в реєстрації передачі акцій, якщо:

Надані документи не відповідають вимогам,
Якщо на рахунку власника немає відповідної кількості акцій,
Якщо доручення про передачу акцій не підписане акціонером або його довіреною особою, а також у випадку інших технічних проблем.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

1. Закон РВ про акціонерні товариства - Стаття 52
2. Закон РВ про регулювання ринку цінних паперів - Статті 47, 112.
3. Звід правил, що регулюють ринок цінних паперів - Правила 112.16-13, 112.16-22

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням.

Внаслідок зміни закону, що регулює сферу ринку цінних паперів, старі рахунки акціонерів не відповідають новим. Для стандартизації системи рахунків, тобто оновлення старих рахунків, потрібний деякий час. Згідно з даними перевірок ВАТ, проведених Комісією з цінних паперів в 2001 р., у 8 ВАТ (22,2 % із загальної кількості проінспектованих компаній) були виявлені порушення ведення реєстру, в тому числі:

Порушення, пов'язані з передачею реєстру, при наявності договору з Депозитарієм.
Брак документації (документація, що підтверджує зміну власників акцій), яка є підставою для реєстрації реєстру.
Порушення, пов'язані з веденням і зберіганням реєстрів цінних паперів і операцій з ними.

1.2 Яким чином проводиться реєстрація акцій у відкритих акціонерних товариствах? Які кроки, документи, дозволи та скільки часу потрібно для реєстрації акцій? На яких підставах органи влади можуть відмовити у реєстрації акцій?

Згідно із Законом РВ про регулювання ринку цінних паперів, органами, що реєструють акції, є:

1. Комісія з цінних паперів
2. Фондова біржа.

Реєстрація акцій цінних паперів є обов'язковою умовою для підзвітних емітентів (Компанія з кількістю акціонерів більше 50 і з обсягом чистих активів, що відповідає розміру, встановленому Комісією з цінних паперів). Для реєстрації цінних паперів емітент повинен надати декларацію про реєстрацію цінних паперів, вигляд і зміст якої мають відповідати вимогам нормативних актів.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про регулювання ринку цінних паперів - статті 10, 20, 23.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

Компанії неохоче реєструють цінні папери і деякі з них намагаються всіляко уникнути статусу Підзвітного емітента. Згідно з даними перевірок ВАТ, проведених Комісією з цінних паперів у 2001 році, **5 ВАТ (13.9 % від загальної кількості проінспектованих компаній)** не зареєстрували свої цінні папери відповідно до вимог закону.

1.3 Як регулюються реєстри?

Згідно з 51 статтею Закону РВ про акціонерні товариства, компанія повинна почати ведення реєстру протягом місяця після державної реєстрації компанії. Якщо ж компанія вважається підзвітним емітентом (Акціонерне товариство з кількістю акціонерів більше 50 і з розміром чистих активів, що відповідає розміру, встановленому Комісією з цінних паперів), то реєстр цих компаній повинен вестися за допомогою спеціалізованих організацій (Центральний депозитарій).

1.4 Які права мають акціонери та/ або громадськість стосовно ознайомлення з реєстром акціонерів компанії?

Згідно з правилом 112.6-10 "Зводу правил, що регулюють ринок цінних паперів", право ознайомлення з реєстром мають:

1. Емітент

Емітент може отримати дані про реєстр відповідно до запиту (**протягом 3 днів**).

2. Акціонер або його уповноважена особа

Акціонер може отримати дані (депозитарій повинен надати відомості протягом **одного дня**) про:
Зміни на особовому рахунку,
Емітента та клас цінних паперів,
інші відомості у випадках, передбачених чинним законодавством.

Акціонерам, які володіють 10% акцій з правом голосу, може бути наданий список учасників загальних зборів.

3. Комісія з цінних паперів або будь-яка інша державна установа

Комісія або будь-яка інша державна установа, коли робить запит про реєстр якої-небудь компанії, має обов'язково вказати правові основи запиту і список даних, що вимагаються. У свою чергу, Депозитарій повинен надати відомості протягом **5 днів**.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

1. Закон РВ про акціонерні товариства - Стаття 70
2. Закон РВ про регулювання ринку цінних паперів - Статті 68-73.
3. Звід правил, що регулюють ринок цінних паперів - Правила 112.16-10, 25, 28, 29.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням.

1.5 Чи можуть акції вільно передаватися у відкритих (у порівнянні з ЗАТ) акціонерних товариствах? Які існують обмеження?

1. ЗАТ

Акції ЗАТ не можуть вільно передаватися і при випуску акцій можуть бути запропоновані тільки обмеженій кількості осіб (кількість акціонерів ЗАТ не повинна перевищувати 49). А при продажу акціонери ЗАТ, або сама компанія має пріоритетне право на купівлю.

2. ВАТ

Акції ВАТ можуть вільно передаватися. При випуску акції ВАТ, останні можуть бути розміщені шляхом відкритого (вільного) продажу та закритої передплати.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

1. Закон РВ про акціонерні товариства - Стаття 70

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням.

Основні проблеми пов'язані з пріоритетним правом пропозиції акцій ЗАТ та із термінами дії пріоритетного права.

1.6 Які існують вимоги для дозволу та випуску нових акцій?

Згідно з законом РВ про регулювання ринку цінних паперів, органом, що реєструє авторизацію і випуск нових акцій, є Комісія з цінних паперів.

Для публічної пропозиції необхідно надати Комісії декларацію про реєстрацію цінних Паперів, що містить проспект емісії.

Забороняється продаж/передання акції, якщо декларація, що містить проспект емісії, вигляд і зміст яких відповідають вимогам закону і нормативних актів, не зареєстрована.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про регулювання ринку цінних паперів - Статті 4-11.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

1.7 Які переважні права на купівлю акцій компанії мають акціонери та чи мають вони їх взагалі?

Акціонери ВАТ мають переважне право на купівлю акцій компанії, якщо це передбачено статутом компанії.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - Стаття 37

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

Основні проблеми на практиці пов'язані:

§ Із низьким рівнем використання пріоритетного права,

§ Із внутрішніми процесуальними питаннями, пов'язаними зі строками дії переважного права на купівлю акцій.

2. Дивіденди

Основні права акціонерів включають право на частку прибутку корпорації.

2.1 Яким чином устанавлюються та розподіляються дивіденди компанії?

Дивіденди виплачуються із чистого прибутку компанії, відповідно до списку акціонерів, які мають право на отримання дивіденди. Даний список затверджується радою директорів. Дивіденди можуть виплачуватися щороку, щопівроку, щокварталу, якщо інше не передбачене статутом компанії.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - Стаття 49

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

Компанії, в основному, не мають конкретної політики використання нерозподіленого прибутку на випадок прийняття рішення про невидачу дивідендів.

2.2 За яких обставин може обмежуватися здатність акціонерів брати участь у прибутку?

Компанія не має права виплачувати дивіденди, якщо:

Повністю не виплачений статутний капітал,

Акціонерне товариство повністю не викупило всі акції,
Компанія на момент виплати дивідендів вважається неплатоспроможною (банкрот) або внаслідок виплати дивідендів стане такою,
Розмір чистих активів менший статутного капіталу або зменшиться внаслідок виплати дивідендів.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - Стаття 50

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

2.3 Чи можуть акціонери голосувати на загальних зборах з питання розподілу прибутку?

Так, можуть.

Рішення про виплату проміжних дивідендів приймається радою директорів.
Рішення про виплату річних дивідендів приймається річними зборами акціонерів.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - Стаття 49

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

Часто акціонери голосують з цього питання, будучи недостатньо грамотними для розуміння фінансового стану компанії і відповідного прийняття кваліфікованого рішення.

2.4 Куди можуть звернутися акціонери в разі затримок або відмови виплатити дивіденди?

У разі затримок або відмови виплати дивіденди, при наявності рішення про виплати, акціонер може в судовому порядку вимагати відшкодування завданих йому збитків, а також може звернутися зі скаргою до Комісії з цінних паперів.

2.5 Чи дозволено компанії купувати власні акції? За яких умов?

Дозволено згідно зі статтями 54, 57 Закону РВ про акціонерні товариства. Компанія може викупити свої акції при наявності даної статті у статуті, у таких випадках:

1. При рішенні зборів про зменшення статутного капіталу.
2. За рішенням ради по викуп.

3. На вимогу акціонерів³, у випадках:

- § Реорганізації
- § Скасування переважного права на купівлю акцій компанії
- § Крупних угод
- § Зміни статуту

2.6. Якщо компанія купила власні акції (власні придбані акції компанії), хто може здійснювати право голосу за цими акціями, якщо така особа є?

Якщо акції були викуплені:

§ за рішенням зборів про зменшення статутного капіталу, то ці акції мають бути погашені у момент викупу.

§ за рішенням ради по викуп, то ці акції не дають права голосу. Ці акції мають бути реалізовані протягом року, з моменту викупу.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

Основні проблеми, пов'язані на практиці з цим питанням, такі:

§ Компанії належним чином не повідомляють акціонерам про право вимоги викупу, а акціонери, у свою чергу, погано поінформовані про свої права.

§ Акціонери банків позбавлені цього права відповідно до банківського законодавства.

3. Основні зміни у корпорації та збори акціонерів

Акціонери мають право брати участь у прийнятті рішень стосовно фундаментальних змін у корпорації і повинні мати можливість брати участь і ефективно голосувати на зборах акціонерів.

3.1 Як часто мають проводитися збори акціонерів?

Річні (чергові) збори скликаються згідно зі статутом компанії, не пізніше, ніж протягом 6 місяців після закінчення фінансового року.

³ Акціонер може вимагати викупу, акцій якщо він проголосував поти або не брав участі у голосуванні.
Закон РВ про акціонерні товариства - статті 54, 58

Позачергові збори скликаються при потребі.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - 66.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

Не дотримуються терміни проведення річних зборів. Згідно з результатами річної програми 2002 р. Комісії з цінних паперів, за даними інспектування, що проводилося протягом 8 місяців 2001 року (15 компаній) у 20 % компаній були виявлені порушення скликання річних зборів.

3.2 Яка процедура та терміни повідомлення акціонерів?

1. Процедура повідомлення:

Акціонерів повідомляють за допомогою листа з повідомленням або публікацій, якщо останнє передбачається рішенням про скликання зборів або статутом.

1. Термін повідомлення:

Якщо кількість акціонерів більше 50, то акціонери повинні отримати повідомлення, як мінімум, за 15 днів до скликання зборів.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - стаття 71

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

Не дотримуються терміни і процедури повідомлення акціонерам. Згідно з даними річної програми за 2002 р. Комісії з цінних паперів, згідно з даними інспектування, що проводилося протягом 8 місяців 2001 року (15 компаній) були виявлені порушення, пов'язані:

Із відсутністю правил повідомлення (27%)

Із процесом повідомлення (67%)

3.3 Які процедури повідомлення та участі іноземних акціонерів у зборах акціонерів?

Іноземні акціонери отримують повідомлення на загальних засадах.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - стаття 71.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

3.4 Яке завчасне повідомлення мають отримувати акціонери щодо порядку денного зборів акціонерів?

Порядок денний зборів є частиною завчасного повідомлення про скликання зборів акціонерів.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - стаття 71

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

Порядок денний носить загальний характер. Матеріали часто не надаються.

3.5 Які існують обмеження щодо місця проведення загальних зборів?

Місце проведення загальних зборів затверджується рішенням ради директорів. Яких-небудь обмежень щодо вибору місця проведення немає.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - стаття 73.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

3.6 Чи існують які-небудь обмеження щодо участі акціонерів у загальних зборах акціонерів? Чи представників акціонерів - юридичних осіб? Чи уповноважених осіб?

Яких-небудь обмежень не існує.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - стаття 70.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

Згідно з результатами річної програми 2002 р. Комісії з цінних паперів, за даними інспектування, що проводилося протягом 8 місяців 2001 року (15 компаній) були виявлені такі порушення, пов'язані

Зі складанням списків акціонерів, що мають право на участь у зборах акціонерів (67%).

Із браком рішення про скликання акціонерів на участь у зборах акціонерів (53%).

3.7 Чи можуть акціонери вносити додаткові питання до порядку денного? Яка для цього існує процедура?

Можуть. Акціонери, що володіють 2% відсотками акцій, можуть протягом 30 днів після закінчення фінансового року надати пропозиції для порядку денного (не більше 2 пропозицій).

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - стаття 72.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

3.8 Чи всі акціонери можуть голосувати на загальних зборах? Яка кількість голосів необхідна для ухвалення рішень із таких питань?

На зборах право голосу мають:

§ Власники звичайних акцій,

§ Власники привілейованих акцій, якщо це передбачено нормативними актами або статутом компанії.

3.8.1. призначення та відкликання директорів?

Більшістю голосів, які беруть участь у зборах.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - стаття 68.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

Немає інституту незалежних директорів.

3.8.2 – призначення та припинення відносин із зовнішніми аудиторами?

Більшістю голосів, що беруть участь у зборах.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - стаття 68.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

У випадку виникнення питання про призначення чи припинення діяльності зовнішнього аудитора у період між річними зборами необхідно скликати позачергові збори акціонерів.

3.8.3 – випуск акцій?

Більшістю голосів, що беруть участь у зборах.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - стаття 68.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

3.8.4 – випуск додаткових акцій?

Більшістю голосів, що беруть участь у зборах.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - стаття 68.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

3.8.5 – корпоративні операції (тобто придбання, продаж, злиття, поглинання компаній тощо)

Рішення з цього питання приймається за пропозицією ради, 3/4 голосів акціонерів, що беруть участь у зборах. Винятком є випадки придбання компаній, де рішення приймається більшістю голосів акціонерів, що беруть участь у зборах.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - стаття 68

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

Інформація про крупні угоди розкривається недостатньо оперативно і своєчасно.

3.8.6 – операції з пов'язаними сторонами?

Рішення про операції з пов'язаними сторонами приймається більшістю голосів акціонерів, що беруть участь у зборах. При голосуванні не повинні брати участь голоси афілійованих осіб.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - стаття 64

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

Сторони не повідомляють про афілійованість.

3.8.7 – зміна напрямку діяльності, стратегії або цілей компанії?

Відповідно до статті 84 Закону РВ про акціонерні товариства це питання розглядає і, відповідно, приймає рішення Рада директорів.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства, стаття 84.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

3.8.8 – зміна внутрішніх положень, статуту або подібних документів, що регулюють діяльність компанії?

§ Згідно зі статтею 84 Закону РВ про акціонерні товариства, рішення про зміни внутрішніх положень/правил приймаються радою директорів.

§ Згідно зі статтею 15 Закону РВ про акціонерні товариства, зміни до статуту компанії приймаються рішенням загальних зборів акціонерів компанії. Рішення з цього питання приймаються 3/4 голосів акціонерів, що беруть участь у зборах.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - статті 68, 15, 84.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

3.8.9 – будь-які інші питання, що потребують більшості голосів?

Формування виконавчого органу компанії,
Вибори членів спостережної ради,
Затвердження річних фінансових звітів,
Затвердження питання про виплату річних дивідендів тощо

3.9 Чи можуть акціонери голосувати інакше, ніж за особистої присутності? Яким чином (через уповноваженого представника, поштою, телефоном, електронним способом)?

Акціонери можуть голосувати за своєї відсутності через представника, а у випадку заочного проведення зборів акціонерів - поштою.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - стаття 76.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

У чинному законодавстві не розроблена процедура голосування поштою, телефоном і електронним способом. Передбачається розробка правила, що регулюватиме вищевказаний процес (Правило, що регулює використання бюлетеня голосування).

3.10 Чи зрозуміло пояснюється у повідомленнях про збори акціонерів процедура голосування? Призначення представників?

У повідомленні повинні бути відображені такі питання:

Фірмове найменування компанії і місцезнаходження,

Місце і строки проведення зборів,

Дата складання списку акціонерів, що мають право на участь у зборах,

Питання порядку денного зборів,

Процес ознайомлення з документами й інформацією, що стосується питань, які обговорюватимуться на зборах.

Якщо кількість акціонерів більше 500, то компанія одночасно з повідомленням має надати акціонерам бюлетень голосування, у якому описуються правила заповнення даного бюлетеня.

Якщо кількість акціонерів більше 50, то голосування має бути проведене за допомогою бюлетеня голосування. Однак у цьому випадку не обов'язково надавати бюлетень разом із повідомленням.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - статті 71, 79.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

В повідомленнях не вказуються правила призначення представника.

3.11 Чи можуть акціонери скликати позачергові збори? За яких умов?

Можуть, акціонери, що володіють 10% акцій з правом голосу, при відповідному обґрунтуванні необхідності проведення позачергових зборів.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - стаття 76.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

3.12 Яку силу мають рішення акціонерів для компанії?

Питання незрозуміле.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

4. Рівноправне ставлення

Система корпоративного управління має забезпечувати рівноправне ставлення до всіх акціонерів, включаючи дрібних та іноземних акціонерів.

4.1 Чи передбачає система корпоративного управління різні класи акціонерів (тобто з різними правами голосу або іншими особливими правами)? Як визначаються існуючі класи?

Так, передбачає.

Кожен клас цінних паперів дає власникам даного класу цінних паперів однакові права. Згідно із Законом про акціонерні товариства існують звичайні акції а також такі класи:

- З фіксованими дивідендами,
- З перемінними дивідендами,
- Кумулятивні,
- Конвертовані,
- інші види привілейованих акцій, якщо останнє передбачене статутом.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - статті 37, 38

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

4.2 Чи мають акціонери одного класу однакові права голосу?

Так, мають.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - статті 37, 38.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

4.3 Чи отримують акціонери інформацію про свої права голосу? Перед придбанням акцій?

§ При відкритому розміщенні, згідно зі статтею # 10 Закону про регулювання Цінних паперів, у проспекті емісії вимагається інформація про цінні папери, що випускаються, у тому числі про право голосу.

§ При закритому розміщенні якихось спеціальних вимог не існує.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон про регулювання ринку цінних паперів РА - стаття 10

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

При закритому розміщенні і при приватних угодах практично неможливо проконтролювати отримання акціонерами інформації про права і обов'язки, що виникають у зв'язку з придбанням акцій.

4.4 Чи потрібне голосування акціонерів на загальних зборах при ухваленні рішення про зміну прав голосу? За яких умов?

Так, потрібне.

Крім того, згідно зі статтею 38 Закону РВ про акціонерні товариства, якщо вирішується питання про обмеження прав даного класу акцій, то акціонерам даного класу також надається можливість голосування.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - стаття 38

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

4.5 Чи мають можливість власники акцій здійснювати своє право голосу, навіть якщо акції знаходяться у хранителів, номінальних утримувачів? Які права мають бенефіціарні власники на отримання інформації та повідомлень?

Мають. Повідомлення про скликання отримує хранитель, представник і відповідно до договору передає бенефіціарному власнику. Яких-небудь обмежень на отримання інформації немає.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства — стаття 71.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

4.6 Скільки АТ розмістили цінні папери на іноземних ринках? Як власники цих цінних паперів здійснюють свої права корпоративного управління?

Подібні випадки не зареєстровані.

4.7 Які обмеження накладаються правовою або нормативною базою на коло осіб, які мають право бути акціонерами? Наприклад, чи мають іноземні акціонери доступ до «стратегічних» компаній?

Не існують.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

4.8 Чи існують спеціальні положення законодавства, що стосуються певних категорій акціонерів (таких, як співробітники компанії, іноземці та держава)?

Згідно зі статтею # 41 Закону РВ про акціонерні товариства, співробітникам компаній можуть бути надані акції “співробітників”, оборот яких може бути тимчасово обмежений (не більше 3 років).

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства — стаття 41.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

На практиці не використовується.

4.9 Чи має право компанія на свій розсуд вирішувати, хто може бути акціонером? Будь ласка, зазначте.

Так, при закритому розміщенні акцій має.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон про регулювання ринку цінних паперів РВ - стаття 4.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

5. Держава як акціонер

5.1 Чи чітко розмежовані функції держави як регуляторного органу та держави як акціонера?

Держава може бути акціонером товариства, однак Державні органи не можуть бути акціонерами, що передбачає певною мірою розподіл функцій контролю і власника.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - стаття 11.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

5.2 Кому належать повноваження щодо здійснення прав держави як акціонера (міністерству, органу приватизації, іншому органу)?

Міністерствам чи органам приватизації відповідно до рішення уряду РВ.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства - стаття 5.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

5.3 Чи веде держава відкритий реєстр, у якому відображаються частки держави в АТ?

Ведення реєстру компаній за участю держави здійснюється на загальних засадах. АТ, що є підзвітними емітентами, у тому числі з участю держави (Акціонерне товариство з кількістю акціонерів більше 50 і з розміром активів, що відповідає розміру, встановленому Комісією з цінних паперів), зобов'язані вести реєстр у спеціалізованих організаціях (Центральний депозитарій). Решта компаній повинні вести реєстр або самостійно, або за допомогою спеціалізованих організацій.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства — стаття 51.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

5.4 Чи стала держава дрібним акціонером у рамках процесу приватизації державних підприємств?

У більшості АТ з державною участю, що ведуть свій реєстр у Центральному депозитарії, держава є крупним акціонером. За даними Центрального депозитарію, із **129 АТ** з державною участю, що ведуть свій реєстр у Центральному депозитарії, у **81%** компаній частка держави перевищує **50%**. **18%** компаній мають частку держави від **30-50%**, і лише один відсоток має частку держави менше **30%**.

5.5 Чи були повторно націоналізовані збанкрутілі компанії? Яка для цього використовувалася процедура? Будь-ласка, наведіть приклади.

УВ Вірменії практики націоналізації збанкрутілих компаній нема.

5.6 За яких обставин представники держави входять до складу? Яку кваліфікацію повинні мати такі представники? Чи є вони державними службовцями?

До спостережної ради представники держави входять на загальних засадах за призначенням або шляхом обрання. Представники держави, в основному, є державними службовцями.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства — стаття 85.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

5.7 Чи беруть участь представники держави в загальних зборах акціонерів?

Якщо держава є акціонером, то її представник бере участь у загальних зборах акціонерів.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про акціонерні товариства — стаття 70.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

5.8 Чи має держава однакові з іншими акціонерами права? Якщо ні, більше вона має прав чи менше? Будь ласка, зазначте.

Держава має однакові права з іншими акціонерами.

5.9 Чи мають акції держави спеціальний статус (за правами голосу, участю у прибутку, ухваленні стратегічних рішень)?

Ні.

5.10 Чи передбачає законодавство “золоті” акції?

Не передбачає.

5.11 Чи має держава право накладати вето на рішення великих акціонерів? Будь ласка, зазначте.

Не має.

5.12 Які питання, на Вашу думку, є першорядними для держави як акціонера (стратегічні, соціальні, фінансові, державної служби)?

На нашу думку, державу як акціонера у кожному конкретному випадку хвилює певний комплекс питань, із вирішенням стратегічних, соціальних, фінансових, бюджетних завдань.

5.13 Чи мають компанії, у яких держава має частку, кращі умови або привілеї у порівнянні з повністю приватизованими компаніями? Наприклад, щодо субсидій, сплати податків? Чи підриває це конкуренцію?

Ні, не мають.

5.14 Наведіть конкретні приклади, коли держава сильніше впливала на ухвалення рішень корпорацією, ніж це дозволяла їй її частка акцій.

5.15 Наведіть конкретні приклади, коли соціальні та політичні причини, а не бажання максимізувати довгостроковий прибуток підприємства, впливали на поведінку держави як акціонера.

6. Цілісність ринку

Ринок корпоративного контролю повинен мати можливість ефективного і прозорого функціонування.

6.1 Чи встановлює правова або нормативна база (напр., правила допуску акцій до котирування на фондовій біржі) чіткий порядок злиття, придбання та поглинання компаній? Чи існують правила, що регулюють значне придбання акцій?

Порядок злиття, придбання або поглинання компаній регулюється статтями 19,20, 7 Закону про акціонерні товариства РВ. Розкриття інформації про значні придбання регулюється Законом про регулювання ринку цінних паперів — стаття 34. 35.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

6.2 Чи достатньою мірою розкривається інформація про надзвичайні операції, такі як злиття компаній та продаж суттєвої частини активів?

Ця інформація розкривається у підзвітних емітентів, за допомогою періодичних звітів.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон про регулювання ринку цінних паперів - стаття 31.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

6.3 Опишіть засоби протидії поглинанню, які зазвичай застосовуються для захисту керівництва компанії або групи акціонерів від відповідальності.

На цей час процедури поглинання у Вірменії не є ключовими у корпоративних взаємовідносинах.

6.4 Чи існують інші обмеження щодо зміни корпоративного контролю, такі як політика конкуренції, положення про урядову власність?

Яких-небудь обмежень не існує.

6.5 Чи мають право дрібні акціонери продати свої акції покупцеві за тією ж або еквівалентною ціною, за якою покупець купує акції у акціонера, що володіє контрольним пакетом?

Яких-небудь обмежень не передбачається.

6.6 Які існують обмеження щодо операцій між інсайдерами? Чи мали місце операції між інсайдерами? Яких заходів було вжито?

Структура акціонерного капіталу Вірменії така, що значна частина операцій відбувається між інсайдерами.

6.7 Як внутрішнє законодавство визначає «зацікавлену» або «зв'язану» сторону?

Зацікавленими особами вважаються:

1. Члени ради директорів,
2. Адміністрація компанії,
3. Акціонери, які володіють 20% і більше відсотками акцій, якщо ці акціонери і пов'язані з ними особи (члени подружжя, батьки, діти, сестри і брати, а також всі особи, що співпрацюють з ним):
 - є стороною угоди, посередником або представником.
 - є власниками 20% і більше відсотків акцій сторони угоди, посередника або представника.
 - Обіймають посаду в органах управління сторони угоди, посередників або представників.

6.7.1. Опишіть процедуру для затвердження або оскарження операцій між компанією і зв'язаною стороною

Угоди, щодо яких є інтерес, затверджуються радою директорів, якщо:

Сума угоди становить менше 2% активів компанії,
Предметом торгу є менше 2% акцій компанії.

Якщо ці вимоги не задовольняються, то рішення приймається загальними зборами акціонерів (дивись статтю 64 Закону про акціонерні товариства).

6.7.2 Які засоби захисту згідно з цивільним або адміністративним правом мають акціонери у випадку необхідності оскаржити чи визнати недійсною операцію між компанією і зацікавленою стороною?

Акціонери, які мають більше 1% акцій, можуть звернутися до суду з вимогою відшкодування збитків, завданих компанії діями членів ради директорів і членів правління (дивись статтю 90 Закону про акціонерні товариства).

6.8. Хто відповідає за збитки, завдані компанії шкідливими або несправедливими операціями зі зв'язаними сторонами?

Зацікавлена особа несе відповідальність перед компанією за спричинення збитків. Однак вона звільняється від відповідальності, якщо діяла сумлінно.

7. Застосування закону та задоволення вимог у судовому порядку

Усі акціонери повинні мати право скористатися ефективним судовим захистом у випадку порушення їхніх прав.

7.1 Які порушення прав акціонерів відбуваються найчастіше?

Згідно з даними перевірок ВАТ, проведених Комісією з цінних паперів, найчастіше зустрічаються такі порушення:

Порушення ведення реєстру і реєстрації акцій,
Порушення, пов'язані з корпоративним управлінням компанії,
Фінансові порушення.

7.2 Чи застосовувалися санкції до компаній за порушення прав акціонерів?

Так.

7.3 Скільки справ розглядалося за останні 5 років? Який був результат?

Комісія з цінних паперів РВ діє протягом 1.5 років, від серпня 2000 р. Тому статистику за 5 років дати неможливо.

Протягом 2000 року біли організовані **21 засідання** Комісії з цінних паперів, але на них, у основному, розглядалися питання нормативного характеру.

Протягом 2001 року Комісія організувала **103 засідання**, на яких були проведені 319 слухань справ. В результаті цих слухань **277** організаціям були дані **433** розпорядження.

7.4 Які санкції передбачені законодавством?

Згідно з Законом РВ про регулювання ринку цінних паперів, передбачаються такі санкції.

Штрафи.

Розпорядження про виправлення порушень і уникнення подібних порушень у майбутньому.

Вкажіть відповідні розділи нормативних актів, що регулюють це питання.

Закон РВ про регулювання ринку цінних паперів - статті 137, 138, 133.

Опишіть які-небудь проблеми, що виникають на практиці у зв'язку з цим питанням

7.5 До яких органів влади можуть звернутися акціонери у пошуках правового захисту, зокрема, під час зміни корпоративного контролю? Які повноваження цих органів? Чи існує відповідна арбітражна процедура?

Акціонери можуть звернутися до Комісії з цінних паперів РВ.

Згідно зі статтею 121 Закону РВ про регулювання ринку цінних паперів, Комісія з цінних паперів з метою прав акціонерів має право:

Організувати слухання справ і приймати індивідуальні рішення з кожного питання.

Проводити інспектування компаній, що знаходяться у сфері її контролю.

Існує також процедура арбітражного розгляду.

7.6 Які процедури захисту прав акціонерів у суді? Як довго триває цей процес? Скільки він коштує?

Суд має розглянути заяву (позов) протягом двох місяців після подання позову. У випадку термінової справи суд має розглянути її протягом одного місяця.

Державне мито для розгляду справи становить:

У суді 1 інстанції - 4000 драм (приблизно 7\$).

У Касаційному суді - 10 000 драм (приблизно 18\$).

7.7 Чи дозволено подавати колективні позови? Чи порушувалися судові справи на підставі колективних позовів?

Колективні позови дозволено подавати, але конкретного випадку не зареєстровано.

8. Свідомість акціонерів

8.1 Чи достатньо добре інформовані акціонери про свої права?

Ні.

8.2 Наскільки активно акціонери беруть участь у загальних зборах та здійснюють своє право голосу?

Участь дрібних акціонерів у загальних зборах на низькому рівні, що пов'язано з порушенням правил повідомлення акціонерам, а також із недостатньою обізнаністю акціонерів зі своїми правами.

8.3 Чи створені асоціації акціонерів? Якщо так, то чи впливові вони?

Така асоціація існує. Однією з функцій цієї асоціації є захист прав акціонерів, членів асоціації.

8.4 Чи заохочують добровільні кодекси практики корпоративного управління здійсненням акціонерами своїх прав?

На цей час Кодекс корпоративного управління у Вірменії не прийнятий.

8.5 Чи об'єднують акціонери свої частки та/ або голоси (напр., для виборів спостережної ради)?

Таких випадків ми не помічали.

8.6 Чи активні інституціональні інвестори у галузі корпоративного управління? Якщо ні, то чому. Наведіть конкретні приклади.

На цей час у Вірменії не існує закону, який би регулював діяльність інститутів колективного інвестування. Природно, що інституціональні інвестори на ринку практично не працюють.

8.7 Які порушення прав акціонерів є найпоширенішими?

Згідно з даними перевірок VAT, проведених Комісією з цінних паперів, найчастіше зустрічаються такі порушення:

Порушення ведення реєстру і реєстрації акцій,

Порушення, пов'язані з корпоративним управлінням компанії,
Фінансові порушення.

8.8 Які заходи, з Вашого погляду, необхідно перш за все вжити для покращання дотримання прав акціонерів?

На наш погляд, покращенню дотримання прав акціонерів найбільше сприятиме підвищення правової грамотності акціонерів.